Sbírka soudních rozhodnutí

USNESENÍ SOUDNÍHO DVORA (desátého senátu)

1. února 2017 [1]

„Kasační opravný prostředek — Článek 181 jednacího řádu Soudního dvora — Žaloba na náhradu škody — Akt o přistoupení Chorvatské republiky k Evropské unii — Závazky ohledně strategie soudní reformy — Vytvoření povolání soudního exekutora a jeho následné zrušení — Škoda způsobená osobám jmenovaným jako soudní exekutoři — Bezvadné monitorování plnění závazků Chorvatskou republikou ze strany Evropské komise — Zamítnutí žaloby — Zčásti zjevně nepřípustný a zčásti zjevně neopodstatněný kasační opravný prostředek“

Ve věci C-239/16 P,

jejímž předmětem je kasační opravný prostředek na základě článku 56 statutu Soudního dvora Evropské unie, podaný dne 25. dubna 2016,

Ante Šumelj, s bydlištěm v Záhřebu (Chorvatsko),

Dubravka Bašljan, s bydlištěm v Záhřebu,

Đurđica Crnčević, s bydlištěm ve Sv. Ivanu Zelině (Chorvatsko),

Miroslav Lovreković, s bydlištěm v Križevci (Chorvatsko),

Drago Burazer, s bydlištěm v Záhřebu,

Nikolina Nežić, s bydlištěm v Záhřebu,

Blaženka Bošnjak, s bydlištěm ve Sv. Ivanu (Chorvatsko),

Bosiljka Grbašić, s bydlištěm v Križevci,

Tea Tončić, s bydlištěm v Pule (Chorvatsko),

Milica Bjelić, s bydlištěm v Dubrovníku (Chorvatsko),

Marijana Kruhoberec, s bydlištěm ve Varaždinu (Chorvatsko),

Davor Škugor, s bydlištěm v Sisaku (Chorvatsko),

Ivan Gerometa, s bydlištěm ve Vrsaru (Chorvatsko),

Kristina Samardžić, s bydlištěm ve Splitu (Chorvatsko),

Sandra Cindrić, s bydlištěm v Karlovaci (Chorvatsko),

1 — Jednací jazyk: chorvatština.

Sunčica Gložinić, s bydlištěm ve Varaždinu,

Tomislav Polić, s bydlištěm v Kaštelu Novim (Chorvatsko),

Vlatka Pižeta, s bydlištěm ve Varaždinu,

zastoupení M. Krmekem, odvjetnik,

navrhovatelé,

přičemž další účastnicí řízení je:

Evropská komise, zastoupená S. Ječmenica a G. Wilsem, jako zmocněnci, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalovaná v prvním stupni,

SOUDNÍ DVŮR (desátý senát),

ve složení M. Berger (zpravodajka), předsedkyně senátu, A. Borg Barthet a E. Levits, soudci,

generální advokát: Y. Bot,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout usnesením s odůvodněním podle článku 181 jednacího řádu Soudního dvora,

vydává toto

Usnesení

1 Svým kasačním opravným prostředkem se Ante Šumelj, Dubravka Bašljan, Đurđica Crnčević, Miroslav Lovreković, Drago Burazer, Nikolina Nežić, Blaženka Bošnjak, Bosiljka Grbašić, Tea Tončić, Milica Bjelić, Marijana Kruhoberec, Davor Škugor, Ivan Gerometa, Kristina Samardžić, Sandra Cindrić, Sunčica Gložinić, Tomislav Polić a Vlatka Pižeta domáhají zrušení rozsudku Tribunálu Evropské unie ze dne 26. února 2016, Šumelj a další v. Komise (T-546/13, T-108/14 a T-109/14, dále jen „napadený rozsudek“, EU:T:2016:107), kterým Tribunál zamítl jejich žaloby na náhradu škody, kterou údajně utrpěli z důvodu pochybení Evropské komise při jejím monitorování plnění závazků Chorvatskou republikou souvisejících s přistoupením.

I. **Unijní právo**

2 Článek 36 Aktu o podmínkách přistoupení Chorvatské republiky a o úpravách Smlouvy o Evropské unii, Smlouvy o fungování Evropské unie a Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii (Úř. věst. 2012, L 112, s. 21, dále jen „akt o přistoupení“) připojeného ke Smlouvě mezi členskými státy Evropské unie a Chorvatskou republikou o přistoupení Chorvatské republiky k Evropské unii (Úř. věst. 2012, L 112, s. 10, dále jen „smlouva o přistoupení“) stanoví:

„1. Komise podrobně monitoruje všechny závazky přijaté Chorvatskem během přístupových jednání, včetně závazků, jež musí být splněny přede dnem přistoupení nebo ke dni přistoupení. Monitorování Komisí zahrnuje pravidelnou aktualizaci monitorovacích tabulek, dialog v rámci Dohody o stabilizaci

a přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na jedné straně a Chorvatskou republikou na straně druhé [...], mise pro vzájemné hodnocení, předvstupní hospodářský program, fiskální oznámení a v případě potřeby dopisy včasného varování určené chorvatským orgánům. Na podzim roku 2011 předloží Komise Radě a Evropskému parlamentu zprávu o pokroku. Na podzim roku 2012 předloží Komise Radě a Evropskému parlamentu souhrnnou monitorovací zprávu. Komise během celého procesu monitorování vychází rovněž ze vstupních informací od členských států a tam, kde je to vhodné, přihlíží ke vstupním informacím od mezinárodních organizací a organizací občanské společnosti.

Monitorování Komisí se zaměří zejména na závazky přijaté Chorvatskem v oblasti soudnictví a základních práv (příloha VII), včetně průběžného pokroku ve výsledcích dosahovaných v oblasti soudní reformy a účinnosti soudnictví, nestranného posuzování válečných zločinů a boje proti korupci.

[...]

V rámci svých pravidelných monitorovacích tabulek a zpráv bude Komise předkládat až do přistoupení Chorvatska pololetní hodnocení závazků, které Chorvatsko v těchto oblastech přijalo.

2. Budou-li během procesu monitorování zjištěny obtíže, může Rada na návrh Komise kvalifikovanou většinou přijmout jakákoli vhodná opatření. [...]“

3 Chorvatská republika se na základě svého závazku č. 1 obsaženého v příloze VII aktu o přistoupení nadepsaného „Konkrétní závazky přijaté Chorvatskou republikou během přístupových jednání (uvedené v čl. 36 odst. 1 druhém pododstavci aktu o přistoupení)“ (dále jen „závazek č. 1“) zavázala „[n]adále zajišťovat účinné provádění své strategie a akčního plánu v oblasti soudní reformy“.

4 Článek 36 aktu o přistoupení se použije podle čl. 3 odst. 5 smlouvy o přistoupení od okamžiku podpisu uvedené smlouvy, tedy 9. prosince 2011.

II. **Skutečnosti předcházející sporu**

5 Skutečnosti předcházející sporu jsou uvedeny v bodech 4 až 32 napadeného rozsudku a lze je shrnout následovně.

6 S cílem přistoupení Chorvatské republiky k Evropské unii byla dne 30. června 2010 zahájena přístupová jednání týkající se kapitoly 23 nazvané „Soudnictví a základní práva“.

7 V návaznosti na akční plán pro soudní reformu (dále jen „akční plán z roku 2010“), který zejména obsahoval záměr vytvořit povolání „soudních exekutorů“, přijal chorvatský parlament dne 23. listopadu 2010 Ovršni zakon (zákon o nuceném výkonu rozhodnutí) a Zakon o javnim ovršiteljima (zákon o soudních exekutorech), jež zavedly nový režim výkonu soudních rozhodnutí. K nabytí účinnosti některých ustanovení zákona o soudních exekutorech mělo přitom dojít k pozdějšímu datu. Chorvatský parlament rovněž přijal dne 15. prosince 2010 strategii soudní reformy pro období let 2011 až 2015 (dále jen „strategie soudní reformy pro období 2011–2015“), podle níž měl být nucený výkon rozhodnutí přenesen ze soudů na soudní exekutory zastávající exekutorský úřad.

8 V návaznosti na zveřejnění dne 19. srpna 2011 veřejné výzvy k podávání přihlášek za účelem jmenování soudních exekutorů chorvatským ministrem spravedlnosti byli navrhovatelé, jakožto úspěšní uchazeči v dotčeném výběrovém řízení, jmenováni soudními exekutory a obdrželi povolení k zahájení činnosti.

9 Smlouva o přistoupení uzavřená mezi členskými státy Unie a Chorvatskou republikou byla tímto státem ratifikována v lednu 2012 a zveřejněna dne 24. dubna 2012 v *Úředním věstníku Evropské unie*. Akt o přistoupení, který je připojen ke smlouvě o přistoupení, stanoví v článku 36, že Komise monitoruje závazky, které Chorvatská republika přijala během přístupových jednání.

10 Dne 22. prosince 2011 rozhodl chorvatský parlament o odložení účinnosti zákona o nuceném výkonu rozhodnutí a zákona o soudních exekutorech. V květnu 2012 poskytly chorvatské orgány Komisi vysvětlení týkající se reformy systému výkonu soudních rozhodnutí, jakož i návrhy odpovídajících zákonů. Dne 21. června 2012 bylo nabytí účinnosti zákona o soudních exekutorech opět odloženo. Zákonem ze dne 28. září 2012 byl nakonec zákon o soudních exekutorech zrušen a toto povolání bylo zrušeno s účinností od 15. října 2012.

11 Ve zprávě ze dne 26. března 2013 Komise uvedla, že Chorvatská republika přijala k zajištění výkonu soudních rozhodnutí a snížení počtu nevyřešených případů týkajících se jejich výkonu nové právní předpisy v této oblasti. Rada Evropské unie přijala s uspokojením tuto monitorovací zprávu Komise dne 22. dubna 2013.

12 Chorvatská republika se dne 1. července 2013 stala členem Unie.

III. **Žaloba podaná k Tribunálu a napadený rozsudek**

13 Návrhy došlými kanceláři Tribunálu dne 20. září 2013 (věc T-546/13) a dne 17. února 2014 (věci T-108/14 a T-109/14) podali navrhovatelé žaloby na určení odpovědnosti Unie za škody, které jim údajně vznikly, a na stanovení částky uvedených škod.

14 Usnesením ze dne 5. května 2014 byly věci T-546/13, T-108/14 a T-109/14 spojeny pro účely písemné a ústní části řízení, jakož i pro účely rozhodnutí, jímž se končí řízení.

15 Napadeným rozsudkem Tribunál žaloby zamítl jako neopodstatněné.

IV. **Návrhová žádání účastníků řízení**

16 Navrhovatelé svým kasačním opravným prostředkem požadují, aby Soudní dvůr:

— vyhověl argumentům na podporu jejich kasačního opravného prostředku a

— uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

17 Komise navrhuje, aby Soudní dvůr:

— odmítl kasační opravný prostředek jako zjevně nepřípustný;

— podpůrně, zamítl kasační opravný prostředek jako zjevně neopodstatněný a

— uložil navrhovatelům náhradu nákladů řízení.

V. **Ke kasačnímu opravnému prostředku**

18 Na podporu svého kasačního opravného prostředku vznášejí navrhovatelé dva důvody vycházející z porušení článku 36 aktu o přistoupení a porušení článků 13 a 17 SEU.

19 Pokud je podle článku 181 jednacího řádu kasační opravný prostředek zcela nebo zčásti zjevně nepřípustný nebo zjevně neopodstatněný, může Soudní dvůr kdykoli na návrh soudce zpravodaje a po vyslechnutí generálního advokáta tento kasační opravný prostředek usnesením s odůvodněním úplně nebo částečně odmítnout nebo zamítnout, aniž zahájí ústní řízení.

20 V projednávané věci je namístě této možnosti využít.

A. **K prvnímu důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu z porušení článku 36 aktu o přistoupení**

21 V rámci svého prvního důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatelé tvrdí, že na rozdíl od toho, co rozhodl Tribunál, měla Komise v souladu s čl. 36 odst. 1 aktu o přistoupení konstatovat, že chorvatské orgány nedodržely z důvodu odložení a následného zrušení zákona o soudních exekutorech své závazky, a navrhnout Radě přijetí vhodných opatření na základě druhého odstavce tohoto článku. Tribunál měl totiž podle jejich názoru chybně za to, že závazek č. 1 nemíří na určitou strategii soudní reformy a určitý akční plán.

22 V této souvislosti je třeba připomenout, že Tribunál v bodech 46 až 48 napadeného rozsudku rozhodl, že závazek č. 1, který stanoví povinnost Chorvatské republiky nadále zajišťovat účinné provádění své strategie a akčního plánu v oblasti soudní reformy, nemíří na určitou strategii soudní reformy a určitý akční plán. Obecné formulace obsažené v tomto závazku jsou podle rozhodnutí Tribunálu vysvětleny tím, že období mezi dnem podpisu aktu o přistoupení a dnem skutečného přistoupení, a zejména monitorování závazků přijatých v rámci jednání o přistoupení, které se uskutečnilo v tomto období, se vyznačuje pravidelnou komunikací mezi unijními orgány a orgány přistupujícího státu. Tato komunikace vede nezbytně k úpravám na obou stranách.

23 Dále měl Tribunál v bodech 49 až 51 napadeného rozsudku mimo jiné za to, že strategie reformy a akční plán citované v příloze VII aktu o přistoupení neodkazují pouze na strategii soudní reformy pro období 2011–2015 a akční plán z roku 2010, přičemž tento plán stanovil v podstatě krátkodobé cíle, kterých mělo být dosaženo v roce 2010, a po něm musel nezbytně následovat nový plán až do okamžiku skutečného přistoupení, a že tedy ze závazku č. 1 nevyplývá žádná povinnost chorvatských orgánů vytvořit povolání soudního exekutora.

24 Podle ustálené judikatury Soudního dvora musí přitom kasační opravný prostředek přesným způsobem uvádět kritizované části rozsudku, jehož zrušení se navrhovatel domáhá, jakož i právní argumenty, které tento návrh specificky podporují (viz zejména rozsudek ze dne 5. března 2015, Ezz a další v. Rada, C-220/14 P, EU:C:2015:147, bod 111 a citovaná judikatura). Tyto požadavky nesplňuje kasační opravný prostředek, který v rozporu s požadavky uloženými jak statutem Soudního dvora, tak jeho jednacím řádem neobsahuje žádnou právní argumentaci, jež by mohla prokázat, v čem se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, a který představuje pouhou žádost o přezkum žaloby předložené v prvním stupni (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 13. září 2007, Il Ponte Finanziaria v. OHIM, C-234/06 P, EU:C:2007:514, body 45 a 46).

25 Kromě toho z čl. 256 odst. 1 druhého pododstavce SFEU a čl. 58 prvního pododstavce statutu Soudního dvora Evropské unie vyplývá, že zjistit skutkový stav je příslušný jedině Tribunál, kromě případu, kdy věcná nesprávnost jeho zjištění vyplývá z písemností ve spise, které mu byly předloženy, a dále tento skutkový stav posoudit. Jestliže Tribunál zjistil nebo posoudil skutkový stav, je Soudní dvůr na základě uvedeného článku 256 SFEU příslušný k přezkumu právní kvalifikace těchto skutkových okolností a právních důsledků, které z nich Tribunál vyvodil (viz zejména usnesení předsedy Soudního dvora ze dne 6. října 2015, Cap Actions SNCM v. Komise, C-418/15 P(I), EU:C:2015:671, bod 24 a citovaná judikatura).

26 V tomto kasačním opravném prostředku přitom navrhovatelé nepředkládají žádný konkrétní právní argument k prokázání toho, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení. Navrhovatelé totiž pouze tvrdí, že se Tribunál takového nesprávného posouzení dopustil, když v bodech 47 až 51 napadeného rozsudku konstatoval, že závazek č. 1 nemíří na určitou strategii soudní reformy a určitý akční plán. Nepředkládají však žádný konkrétní argument, jehož cílem je identifikovat pochybení Tribunálu v uvedených bodech napadeného rozsudku.

27 V rozsahu, v němž navrhovatelé v bodě 9 svého kasačního opravného prostředku v tomto ohledu tvrdí, že Chorvatská republika nikdy nepřijala jinou strategii soudní reformy ani jiný akční plán než strategii soudní reformy pro období 2011-2015 a akční plán z roku 2010, nevysvětlují, v čem tato skutečnost může mít vliv na opodstatněnost konstatování Tribunálu v bodech 47 až 51 napadeného rozsudku. Každopádně cílem těchto argumentů je ve skutečnosti zpochybnění posouzení skutkového stavu Tribunálem, aniž navrhovatelé tvrdí, že Tribunál tento skutkový stav zkreslil.

28 Vzhledem k předcházejícím úvahám musí být první důvod kasačního opravného prostředku zamítnut jako zjevně neopodstatněný.B.

Ke druhému důvodu kasačního opravného prostředku vycházejícímu z porušení článků 13 a 17 SEU

29 Svým druhým důvodem kasačního opravného prostředku navrhovatelé Tribunálu vytýkají, že chybně konstatoval, že článek 13 SEU není v projednávaném případě relevantní a že Komise u navrhovatelů nevzbudila žádné podložené naděje, takže neporušila články 13 a 17 SEU ani obecnou zásadu ochrany legitimního očekávání. Navrhovatelé tvrdí, že Komise porušila obecnou zásadu právní jistoty a tím i článek 13 SEU. Navíc tím, že tento orgán nejednal v souladu s článkem 17 SEU, a to zejména proto, že nedohlížel na řádné uplatňování unijního práva Chorvatskou republikou, porušil také tento článek. Smlouva o přistoupení stanoví totiž podle tvrzení navrhovatelů pro tento stát povinnost vytvořit povolání soudního exekutora, což navrhovatelům zaručuje zejména právo na práci, takže ti mohli legitimně očekávat, že budou moci zahájit výkon povolání, ke kterému byli jmenováni.

30 K tomuto důvodu kasačního opravného prostředku postačí uvést, že všechny argumenty, které navrhovatelé vznášejí na jeho podporu, vycházejí z předpokladu, že článek 36 aktu o přistoupení založil povinnost chorvatských orgánů zavést povolání soudního exekutora. Jak přitom vyplývá z bodu 23 tohoto usnesení, Tribunál dospěl k závěru, že taková povinnost neexistuje, aniž se navrhovatelům podařilo toto konstatování zpochybnit. Tento důvod kasačního opravného prostředku je proto zjevně neopodstatněný.

31 Ze všech výše uvedených úvah vyplývá, že oba důvody vznesené na podporu projednávaného kasačního opravného prostředku musejí být zamítnuty a že tento kasační opravný prostředek musí být proto v plném rozsahu zamítnut jako zčásti zjevně nepřípustný a zčásti zjevně neopodstatněný.

VI. **K nákladům řízení**

32 Podle čl. 138 odst. 1 jednacího řádu, jenž se na řízení o kasačním opravném prostředku použije na základě jeho čl. 184 odst. 1, se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise požadovala náhradu nákladů řízení a navrhovatelé neměli ve věci úspěch, je namístě posledně uvedeným uložit náhradu nákladů řízení.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (desátý senát) rozhodl takto:

1) Kasační opravný prostředek se zamítá.

2) **Ante Šumeljovi, Dubravce Bašljan, Đurđici Crnčević, Miroslavu Lovrekovićovi, Drago Burazerovi, Nikolině Nežić, Blažence Bošnjak, Bosiljce Grbašić, Tee Tončić, Milici Bjelić, Marijaně Kruhoberec, Davoru Škugorovi, Ivanu Gerometovi, Kristině Samardžić, Sandře Cindrić, Sunčici Gložinić, Tomislavu Polićovi a Vlatce Pižeta se ukládá náhrada nákladů řízení.**

Podpisy.